

KOCSIS ADRIENN

Az NDK-s korcsokat vigyék csak a ruszki csajok – a wałbrzychi nők a Nyugat vonzásában Joanna Bator regényeiben

A Wałbrzych nevű város a visszaszerzett területeken fekszik Lengyelországban. A németek kiűzése után a városba keletről telepítettek át különböző népcsoportokat, akik bányászattal kezdtek el foglalkozni. A szocializmus elején mindenki egyenlő esélyekkel indult, azonban, amikor az első bányászok szerződéssel elindultak az NSZK felé, ez a rend megbomlott. Mindenki ki akart jutni, mindenki seftelni akart, a lányát nszk-s némethez adni. A házasságközvetítésben a bányászok segítettek, akik hozták vitték a fényképeket, a rövid bemutatkozó leveleket. A bányák kezdtek tönkre menni, és vele együtt a bennük dolgozó férfiak is, akik rendszerint vagy öngyilkosok, vagy alkoholisták lettek. A családfenntartó szerepét a nők vették át, és útra keltek az NSZK-ba, hogy munkát találjanak. Joanna Bator egy kis közösségen keresztül mutatja be, milyenek is voltak a hétköznapiak a '70-es évektől kezdve a német határhoz közeli városban. A női szempont dominál, mert Batornál a férfiak csak másodlagos szerephez jutnak, és a legtöbbjük a homo sovieticus szerepében látható. A női dominancia miatt jut fontos szerephez az Otto katalógus, vagy a külföldi tisztítószer. A németekről alkotott gondolataik elég zűrzavarosak, az oroszokkal szemben pedig csak bizalmatlanságot éreznek, majd egy idő után furcsa módon megjelenik a kommunizmus iránt érzett nosztalgia is. Bator bemutatja a kommunizmusban csalódott embert, és a praktikus – politikamentes – gondolkodású asszonyok életrevalóságát a legsanyarúbb időszakokban is.